

Vojaški poveljniki o naši narodni obrambi

Vodniki narodne obrambe so pripovedovali veteranom na njihovi konvenciji v Detroitu o pripravljenosti in vojaški moči ZDA samo najboljšje.

DETROIT, Mich. — V Detroitu je zborovala Zveza veteranov obeh svetovnih vojn. Spada med naše najmočnejše organizacije in je vsak počeščen, ako lahko tam govori. Govorila sta tam že oba kandidata za predsednika, Nixon in Kennedy. Predavali so pa tudi voditelji naše narodne obrambe.

Federalni tajnik za vojno letalstvo je rekel 2.000 zbranim delegatom, da je strateška letalska obramba tako močna, da z lahko uniči z atomskimi bombami vsakogar, kdor bi si upal napasti Ameriko. Še posebej je omenil izredne uspehe z raketo Atlas in napovedal, da bo sta raketi Titan in Minuteman izpolnili vsa upanja, ki jih strokovnjaki stavijo nanje.

Zastopnik vojne mornarice ni mogel dosti prehaliti rakete Polaris in atomskih podmornic. Rekel je, da z lahko zadenejo vsak cilj do oddaljenosti 1200 milj. Zastopnik armade je poslušalce opozoril na nove vrste radarskih postaj, ki lahko odkrivajo tudi nizko leteče predmete. Armada ima sedaj posebne vrste jet-letalo, ki leta brez pilota na daljo par sto milj. Vsak vojaški komandant bo tako lahko vedel in videl vse, kar se godi za fronto v globini do 200 milj. Dodal je, da imajo sedaj že novo vrsto raket Nike-Zeus, ki lahko prestrizajo pot medcelinskih raket, samo pravočasno mora biti oporišče opozorjeno, da se bliža medcelinska raketa.

Vse te podatke so smeli povedati zastopniki naše narodne obrambe le z dovoljenjem Pentagona. Kako morejo torej na Kapitolu trditi, da je naša narodna obramba zelo močno zaostala za rusko?

Ike je nanovedal glavne točke volivne kampanje

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Eisenhower je postal izredno zgovoren. Odkar je prišel s počitnic, je imel že tri tiskovne konference. Na zadnji je povedal, da se bo volivna borba vrtila po njegovem v glavnem okoli vprašanja podpore tujini, podpiranja farmerjev in stabilnosti našega dolarja. Porabil je seveda tudi priliko, da udari od strani po demokratih.

Na vprašanje nekega časnikarja, kaj misli o demokratski želji, da bi dobili še več senatorjev in kongresnikov, je očepnil svoje politične nasprotnike s pripombo, da ne ve, počemu saj imajo demokratje tako željo, saj še v sedanji kongresni večini ne znajo držati discipline.

HEAT WAVE

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in soparno. Najvišja vročina 90, najnižja 68.

Novi grobovi

Ursula Snider

Pretekli petek je umrla v Madana Home na E. 82 St. 79 let stara vdova Ursula Snider, roj. Grčar, doma iz St. Ruperta na Dol. Zapustila je nečaka Franka Grčar in nečakinje Ano Dekleva, Justine Picman, Olgo Körevec, Helen Hefferle in Lillian Austen tukaj, v starem kraju pa brata Tita Grčar. Pogreb bo iz Brickmanovega pogreb. zavoda danes ob 9:30 zj. v cerkev sv. Frančiška na Superior, nato na Kalvarijo.

Frank Mervar

V petek popoldne je umrl po enem letu bolehanja na svojem domu na 893 E. 144 St. 82 let stari Frank Mervar Sr., doma v Škrjančah pri Šmihelu na Dol., kjer je zapustil sestro Marijo in brata Ivana in od koder je l. 1905 odšel v Ameriko. Dolgo let je bil zaposlen pri LaGanke Products Co. Zapustil je ženo Mary, roj. Brudar, otroke Franka (San Francisco), Olgo Keck (Corvine, Calif.) in Walterja, pet vnukov in brata Josepha (Indianapolis). Bil je član Društva V boj št. 53 SNPJ. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. danes ob 9:30 v cerkev Marije Vnebovzete ob desetih, nato na Kalvarijo.

Mary Pristov

Včeraj zjutraj je preminula v St. Alexis bolnici Mary Pristov, rojena Sterle, stara 81 let, stanujoča na 995 Addison Rd. Bila je vdova, soprog John je umrl leta 1924. Tukaj zapuša sina Johna, hčer Mary Snyder, tri vnuke ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v vasi Ravnik na Blokah, kjer zapuša sestro Frances Sterle in več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 51 let in je bila članica Sv. Ane št. 4 SDZ, Podr. št. 25 SZZ, Srca Marije (Staro) ter Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na Kalvarijo. Obiskovanje nocoj od 7. do 10. in jutri od 2. do 10.

Stanley Gruden St.

V petek zvečer je po kratki bolezni umrl v Euclid-Glenville bolnišnici Stanley Gruden St. z 19531 Ormiston Ave. Star je bil 45 let in rojen v Clevelandu. Delal je pri White Motor Co. Bil je član SNPJ št. 566. V drugi svetovni vojni je bil pri vojakih dve leti. Tukaj zapuša ženo Ann, roj. Krampel, sina

Kongresno zasedanje ni izpolnilo napovedi

Uspehi sedanjega zasedanja Kongresa so tako pičili, kot ob njegovem začetku ni nihče pričakoval.

WASHINGTON, D. C. — Koncem preteklega tedna je Kongres v glavnem končal z obravnavanjem vseh štirih političnih zakonov in z nobenim ni zadovoljen. Zakon o bolniškem zavarovanju sploh ni zakon o zavarovanju, ampak zakon o podporah, ki jih posamezne države lahko poklanjajo starim ljudem, ako bodo državne uprave po zahtevanju interesov prišle do prepričanja, da je podpiranje za časa bolezni potrebno.

Sistem podpor ni v nobeni zvezi s starostnim zavarovanjem: starostno zavarovanje temelji na pridobljeni pravici, bolniško "zavarovanje" pa na uvidevanosti državnih uradnikov. Kennedy je že napovedal, da porabil za volivno kampanjo vse pomanjkljivosti zakona.

Nič boljši ni zakon o minimalnih mezdah. Celo voditelji AFL-CIO trdijo, da je boljše o s t a t i brez zakona, kot imeti takega, kot je v Kongresu.

Oba druga zakona: o šolah in o stanovanjih bo pa najbrže pokopal znani Smithov odbor predstavniškega doma za dnevni red. Koncem tedna ni kazal nobenega veselja, da bi jih spustil na skupno zakonodajno konferenco.

Zato je razumljivo, da obe stranki želita čim hitrejši konec zasedanja.

Stanleya, Anthonya ml., hčer Patricia Ann ter sestri Paulino Hertenstein in Fay Stefancin. Pogreb bo danes zjutraj ob 9:30 iz Zakraskovega pogreb. zavoda v cerkev Holy Cross ob desetih, nato na pokopališče Kalvarija.

Mary Augustine

V soboto je umrla v Cleveland Clinic 76 let stara Mary Augustine, s 13219 Thornhope Rd., West Park, roj. Sever, doma iz Malih Lipljan v fari Škocjan pri Turjaku. Bila je žena pok. Josepha, mati Mamie Willis (Miami, Fla.), Josepha, Ane O'Connor, Franka, Anthony (Calif.), Dorothy Maciaszek, Viktorije Solleeng in Williama, stara mati 12 ter sestra Amalije Sever. Pogreb bo jutri ob devetih iz cerkve Marijinega vnebovzetja na W. 140 St.

Našli lobanjo novega najstarejšega človeka

WASHINGTON, D.C. — The National Geographic Society je objavila, da sta angleški arheolog dr. Leakey in njegova žena našla v Tanganjiki lobanjo človeka, ki naj bi živel pred najmanj 600.000 leti.

Ta človek "Zinanthropos" naj bi bil starejši od znanega pekinškega in javanskega človeka ter sploh najstarejši, kar so jih doslej našli. V tej primerjavi ni vstet človek, katerega okostje so našli v premoğu nekake italijanskega rudnika, ki utegne biti starejši od najdenega v Tanganjiki.

ZDA prelomile vezi z Dominikansko republiko

WASHINGTON, D. C. — Vlada Združenih držav je na temlju sklepa konference zunanjih ministrov OAD v San Jose pretrgala diplomatske veze z vlado Dominikanske republike R. Trujilla.

Trujillo vlada v Dominikanski republiko že 30 let kot samodržec. Njegova vlada je postala v zadnjih letih malo negotova. Najbolj sovražni sta ji bili Castrova Kuba in Venezuela. Zadržna je spravila Trujillovo diktaturo in vmešavanje v zadeve drugih držav Latinske Amerike pred sodbo OAD.

V tukajšnjih uradnih krogih se boje, da bo Trujillo, ki je sicer veljal za desničarja in protikomunist, sedaj skušal posikati zveze in oporo pri rdečih v Moskvi in Peipingu.

Turška vlada prebolela prvo krizo

ANKARA, Tur. — Odbor za narodno edinost, ki je nekaj nadomestek za revolucionarni parlament, je nenadoma imenoval 10 novih ministrov, stare pa kratkoma posljal v pokoj. Predsednik vlade in odbora za narodno edinost je ostal na svojem mestu.

Dosedanja vlada je bila sestavljena v revolucionarnih dnevih koncem maja večinoma iz civilistov, toda je pod vojaškim vplivom. To je morda razlog, zakaj vlada ni dale nobenega pojasnila, zakaj je morala priti do sprememb v kabine-tu.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

KONGOŠKE DOMAČE ČETE NAPADLE LETALCE ZDA!

V soboto so kongoške čete napadle moštvo letala Globemaster letalskih sil ZDA, ki je pripeljalo opremo za kanadske tehnike in čete za vezo v okviru ZN v Stanleyville naravnost iz Toronta. — Lumumba zahteval odhod čet ZN iz Konga. Njegove domače čete so zasedle del uporne pokrajine Kasai.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Domače vojaštvo, ki ga je vlada Lumumbe mobilizirala kljub nedisciplini in nasilstvom, ki jih je kazalo v prvih dneh neodvisnosti države, je pokazalo znova, da ne pozna svoje vloge v neodvisni demokratični državi. Po napadu na kanadsko vojaštvo v okviru ZN se je preteklo soboto spravilo še na moštvo ameriškega letala, ki je pripeljalo opremo za oddelke ZN v Stanleyville. Napad je bil tako surov, da so morali pet letalcev poslati v bolnišnico. Dva bi bili kongoški vojniki skoro linčali, da ju ni v poslednjem trenutku rešil neki poveljnik etiopske brigade v okviru ZN. Ta je poročal svojim predpostavljenim, da je položaj zelo resen in je prosil za navodila.

Ameriški poslanik Clare Timberlake se je razgovarjal z Ralphom J. Bunche, šefom ZN v Kongu, nato pa poslal oster protest zaradi napada na ameriške letalce kongoškemu zunanjemu ministru Justinu Bomboko.

Predstavniki Združenih narodov so označili napad na ameriške letalce kot doslej najresnejši tekot nastopa ZN v Kongu. Glavni tajnik Hammarskjöld je sklical v New Yorku zaradi tega sejo posvetovalnega odbora ZN, ki ga sestavljajo zastopniki 15 držav, katere imajo svoje čete v sestavi ZN v Kongu.

Lumumba zahteva odhod čet ZN

Predsednik kongoške vlade Lumumba je v petek izjavil, da morajo čete ZN zapustiti Kongo, kakor hitro bodo odšli iz njega belgijski vojniki. To je bilo predvideno za danes ali jutri. Vodstvo ZN v Kongu o zahtevi Lumumbe ni bilo še uradno obveščeno in zato ni ukrenilo ničesar v tem pogledu.

V krogih ZN prevladuje mnenje, da domače vojaštvo ni niti sposobno niti zrelo za vzdrževanje reda in varnosti v državi. Kakor hitro bi odšle čete ZN iz Konga, ne bi tam ostal niti en belec, ki bi pomagal skrbeti za upravo države ali za vodstvo v industriji. Ker domačih strokovnjakov za ta dela ni, je razumljivo, da bi v takem slučaju prišlo do popolnega zastaja in nereda v državi. Vse to izgleda Lumumbe ne briga dosti, on uganja dalje svojo demagogijo, ki je v glavnem tudi kriva

upora domačega vojaštva prve dni neodvisnosti in sedanjih napadov na vojaštvo ZN.

Kongoške čete v Kasai

ELIZABETHVILLE, Katanga. — Kongoške domače čete so zasedle v soboto prestolnico "Mineralne države" Bakwanga pod vodstvom čeških častnikov, kot je izjavil vodja te države Albert Kalonji.

Med domačimi četami so bili tudi vojniki iz Gvineje, ki so sicer v sestavi čet ZN. Kalonji trdi, da so mogle Lumumbove čete zasedati glavno mesto, le zato, ker so Tunizijski v okviru čet ZN razorožili njegove pristase.

Lumumbove čete so poslale že pretekli ponedeljek predhodno kakih 30 vojakov proti Mineralni državi, katero je pred nekaj tedni proglasil Kalonji. Zasedla je nekatere obmejne kraje. Njej je sledila četa kakih 300 kongoških vojakov in nekaj vojakov Gvineje pod poveljstvom čeških oficirjev, ki so prišli v Luluaburg kot letalsko strokovno osobje za tamkajšnje letališče. Ta je v soboto zjutraj zasedla Bakwango brez vsakih bojev.

Vjačeslav Molotov dobil novo službo na Dunaju

MOSKVA, ZSSR. — Hruščev in Molotov vodita sicer vsak svojo skupino v vodilnih plasteh moskovskih komunistov, toda Hruščev noče proti njemu nikoli tako nastopati kot bi nastopal pokojni Stalin.

Ko je Hruščev izrinil Molotova iz aktivne politike, ga je najprej hotel poslati nekam ven za poslanika, pa ga nikjer niso marali. Molotov je radi tega moral iti v pregnanstvo, to je za poslanika v Zunanjo Mongolsko. Tam se ni dobro počutil, dasi ravno je lahko držal dobre zveze s kitajskimi komunisti, ki ravno tako sovražijo Hruščeva kot on. Med tem se je Molotov postal in njegovo zdravje je začelo pešati. Njegovi prijatelji so dosegli, da se je šel zdraviti v Moskvo. Ker tega zdravljenja ni hotelo biti konec, ga je Hruščev sedaj poslal na Dunaj kot glavnega ruskega delegata pri Mednarodni atomski agenciji.

Dela tam ne bo imel nobenega, v Moskvi pa le ne bo in to je, kar je hotel Hruščev doseči. Je s sensko zasedanje agencije se bo začelo 20. septembra. Mislijo, da bo takrat Molotov že na Dunaju.

Tekme se bodo vršile v 18 športih. Lahko si mislimo, koliko prerokov je sedaj v Rimu, saj se lahko "specializirajo" kar na 18 področjih.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Klub Ljubljana ima jutri zv. ob osmih sejo v AJC na Recher Ave.

Pozdravi—

Dominik Ani in Dona Dekleva pošljajo svojim prijateljem pozdrave iz Lauderdale, Fla.

Spopadi med belci in črnci v Jacksonville

V soboto popoldne in ponoči je prišlo do ostrih spopadov med belimi in črnimi v Jacksonville v Floridi.

JACKSONVILLE, Fla. — V soboto popoldne in zlasti zvečer je prišlo do ostrih spopadov med črnci in belci v mestu. V samem središču se je policiji komaj posrečilo, da je preprečila splošen spopad med obema skupinama. Ojačene policijske patrle, nadzirajo mesto, guverner pa je pozval narodno gardo k pripravljenosti za slučaj potrebe.

Tekom spopadov je bilo ranjenih najmanj 50 oseb, 62 pa so jih oblasti prijele in zaprle. Med njimi je 48 črnih in 14 belih.

Ministri varčujejo

SEOUL, J. Kor. — Predsednik vlade John Čang in člani vlade so začeli gibanje za varčevanje. Da bi dali dober zgled, so začeli hoditi v urade s posodami za malico (lunch boxes).

Zadnje vesti

PARIZ, Fr. — Na poti iz Pariza v Slonokoščeno obalo se je zrušilo letalo Superconstellation s 63 osebami na krovu. Doslej še ni znano, ali je kateri izmed njih nesrečo preživel.

PHILADELPHIA, Pa. — Včeraj je umrl tod 72 let stari John kardinal O'Hara, tukajšnji nadškof.

ELIZABETHVILLE, Katanga. — Čete Lumumbove vlade se bližajo meji Katange in obstoja nevarnost, da pride skoro do bojev. Pristasi predsednika Combe iz Katange so porušili most in del proge na mejnem področju.

SAN JOSE, Kost. — Zunanji ministri OAD so sinoči odobrili "Deklaracijo iz San Jose", ki obsoja zunanje vmešavanje v Novi svet. Za deklaracijo so glasovali vsi, potem ko je kubanski zun. minister Roa konferenco zapustil. Konferenca je pred tem zavrnila z 19 proti 1 kubansko resolucijo, ki obsoja ZDA zaradi "gospodarske in vojaške agresije".

WASHINGTON, D.C. — Napovedujejo, da bo Kongres danes dodal doslej odobreni pomoči tujini na posebno prošnjo Eisenhowerja še 190 milijonov v okviru zakona o splošnih sredstvih, ki pride na glasovanje danes popoldne. Od prvotnega predsednikovega predloga je Kongres odbil pol milijona dolarjev.

Začetek olimpijskih iger v Rimu

Rim, It. — Pretekli četrtek so v olimpijskem stadionu v Rimu slovesno postavili na častno mesto olimpijsko bakljo, kar je pomenilo začetek letošnjih olimpijskih iger. Bakljo so prižgali s sončnimi žarki 12. avgusta v Olimpiji na Grškem, potem so jo tekači prinesli do Jonškega morja. Čez morje jo je prepeljala posebna laška ladja v Sirakuzo. Tam so jo zopet prevzeli tekači in nesli 950 milj daleč do znane ceste Via Appia v Rimu, nakar jo je prevzel v varstvo rimski župan pred mestno hišo na Campidogliu. Na stadionu bo neprenehoma gorela do 11. septembra, to je do zadnjega dneva iger.

V sredo pred začetkom iger je sprejel sv. Oče v slovesni avdijenci vse atlete, ki so se hoteli udeležiti te slovesnosti. Avdi-

jenja se je vršila kar pod milim nebom na trgu sv. Petra. Je bil to prvi slučaj take avdijence. Ko je sv. Oče prišel na svoje mesto pred glavnim vhodom v katedralo sv. Petra, ga je pozdravil najprej predsednik olimpijskega odbora in laški minister za narodno obrambo Andreotti. Nato je imel sv. Oče daljši nagovor na zbrane atlete in ostalo občinstvo. Po nagovoru je podelil vsem skupaj svoj blagoslov.

Papež je govoril v latinskem jeziku. Takoj po govoru so zvočniki prenašali vsebino govora v 14 jezikih, med njimi tudi v ruščini, poljščini, kitajščini, madžarsčini in romunščini. Med nekaj tisoč atletih je bilo namreč tudi precej takih iz zaželezave zaves. Celo 14 Rusov je bilo med njimi. Dosti je bilo tudi

poljskih in madžarskih atletov. V papeževem spremstvu se je nahajalo precej kardinalov in škofov. Avdijenco so oddajali po televiziji po vsej Evropi, tudi za železno zaveso, le ruske televizijske postaje je niso prenašale. Satelitske televizijske postaje so ob tej priliki prvičkrat sodelovale z zapadnoevropskimi. Ves Rim je soglasno odobraval papežev avdijenco, le komunistično časopisje se je obregnilo ob njo češ, da hoče Vatikan napraviti iz olimpijskih iger "versko prireditve".

Avdijence se je udeležilo tudi veliko članov mednarodnega olimpijskega komiteta in skoraj vsi člani laškega. Navzočih je bilo tudi okoli 300 ameriških atletov.

Tekem pri igrar se udeležuje okoli 8.000 atletov, ki zastopajo

85 narodov. Tako velikega številca še ni bilo na nobenih dosedanjih olimpijskih igrah. Ameriških športnikov, ki se bodo udeleževali tekem, je 305.

Slavnostnega sprejema se je udeležilo 4.200 atletov, med njimi 230 ameriških. Defilirali so pred laškim predsednikom republike Gronchijem. Vsak narod je imel svojo skupino. Ko je skupina vkorakala v areno stadiona, jo je občinstvo več ali manj burno pozdravilo. Ameriška skupina je bila tako burno pozdravljena kot laška, ruska je bila deležna ploskanja iz vljudnosti.

Tekme se bodo vršile v 18 športih. Lahko si mislimo, koliko prerokov je sedaj v Rimu, saj se lahko "specializirajo" kar na 18 področjih.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 165 Mon., Aug. 29, 1960

Po konferenci zunanjih ministrov OAD v Kostariki

Nobena dosedanja konferenca OAD ni imela tako izrazitih ideoloških predmetov na dnevnem redu kot ravno zasedba v San Jose. Posneti se dajo pod skupnim geslom: boj diktaturam, desničarskim, kot je Trujillova v Dominikanski republiki, levičarskim, kot je Castrova na Kubi! Toda konferenca je bila zavita v tako morje diplomatskih besedi, da se je bistvo dalo spoznati le s težavo, lažje takrat, ko je konferenca kritizirala Trujillo, veliko težje takrat, ko je kritizirala Castra.

Dominikanski Trujillo je bil obdolžen kar naravnost vmešavanja v notranje zadeve Venezuele. Venezuela je zahtevala proti njemu ostre sankcije; prelom diplomatskih zvez, gospodarski in prometni bojkot; cilj sankcij naj bi bil popolna izolacija Trujillovega diktatorskega režima. Glede cilja samega ni bilo spora, pač pa so se diplomatje OAD razšli na vprašanje, kakšne posledice bi lahko imele take sankcije. Nekateri, posebno državni tajnik Herter, se namreč bojijo, da bi preoster nastop konference OAD lahko izzval hiter polom Trujillove diktature, ki bi mu sledila revolucija. Lahko bi se zgodilo, da bi revolucija spravila na vrh diktatorja Castrovega kova. Zato je Herter predlagal, naj Trujillo razpiše svobodne volitve, ki naj se vršijo pod nadzorstvom posebne komisije OAD. Ako bi Trujillo predlog odbil, potem naj se uveljavijo sankcije. Herter ni čisto prodril s svojim predlogom, konferenca je sklenila samo "omejene sankcije" (nasvet, naj vse članice OAD pretrgajo diplomatske zveze, omejijo gospodarske stike, in ustavijo dobavo orožja).

Da so imele vse članice OAD toliko poguma za oster nastop proti Trujillo, lahko tolmačimo s tem, da Trujillo nima nobenega pravega prijatelja več v Ameriki, zato pa vse polno sovražnikov. Za njim ne stoji tudi nobena velesila; nima tudi v nobeni ameriški državi za seboj ne politične stranke ne desničarske struje, ki bi ga podpirala. Da ga je vsa Amerika vkljub temu gladila z rokavicami, se da razložiti samo iz strahu, ki ga imajo vsi, kaj bi namreč vtegnilo priti za Trujillom. Morda kak dominikanski Castro! Zato bi se vsi njegovi nasprotniki tako radi pobotali z njim v tem smislu, da bi jim pomagal ustvariti v Dominikanski republiki res demokratičen režim.

Bolj zapleten je boj proti levičarski diktaturi kubanskega Castra. Castro ima za seboj mogočne prijatelje: ves komunistični svet, vse levičarske struje v ameriških republikah, simpatije velikega dela napredne politične javnosti in pomoč podtalnih komunističnih gibanj v vsej Latinski Ameriki. Vlade v Latinski Ameriki se ga bojijo, ako so na desni, na skrivnem simpatizirajo z njim, ako so na levi. Noben politik iz male ameriške države še ni imel toliko simpatij na svoji strani v začetku svojega vladanja kot ravno Castro. Saj je bil prvi, ki se je postavil po robu ZDA in vsej njeni politični, vojaški in gospodarski moči. Kako velike so bile simpatije do Castra, sodimo lahko po tem, da so se posamezne ameriške vlade mogle odmakniti od njega šele potem, ko jih je že poldrugo leto dražil s svojo prenapetostjo, brezobzirnostjo, ošabnostjo itd. Pa še danes si ga ne upajo javno napadati. Vedo, da imajo vsaka v svoji domači državi vse polno državljani, posebno v revnih slojih, ki vidijo v Castrovi revoluciji mnogo svetle strani, temnih pa nečejo opaziti. Vedo, da ima Castro tudi pri njih svoje podtalne organizacije, ki jih podpirajo komunisti in ki so tesno povezane z njihovimi opozicijami.

Pri vsem tem čutijo, da Castrovi propagandi niso kos. Zavedajo se, da niso na socialnem polju napravile skoraj ničesar za revnejše narodne plasti, mislijo, da v narodov blagor ni treba žrtvovati nobenega gospodarskega privilegija domačih bogatašev. Vse to jih goni, da so v boju protikomunizmu zelo previdne in obzirne. Na tihem simpatizirajo s stališčem Washingtona v boju proti Castru, na zunanjo tega ne upajo jasno pokazati. Kubanska delegacija vse to dobro ve, zato tudi nastop na konferenci tako oblastno in brezobzirno, da se je že zamerila vsem udeležencem. Kako se tudi ne bi, ako je na primer kubanski zunanji minister vrgel Eisenhowerja in Trujillo v en koš in jih krstil za diktatorja, ki sta si podobna kot cent centu? Kubanska delegacija je nastopala na konferenci s tako oholostjo, kot bi bila Kuba vladarica sveta. Da je s tem odbila od sebe vse ostale delegacije, zato se ni menila, kar je logično: Kuba ima v vsaki ameriški državi svoje prijatelje in somišljenike samo v vladnih opozicijah, čemu naj bi se potem brigala za vlade.

Konferenca OAD je samo poglobila prepad med Kubo in ostalimi ameriški državami. Prepada postal počasi tako globok, da bo onemogočil vsak reden stik s Havano. Castro je pa tako zaverovan v svojo revolucijo, da misli, da mu bo to samo še pomagalo pri širjenju revolucionarnih idej po Latinski Ameriki. Ne pomisli, da gre to v njegovo

škodo. Pravo korist imajo samo komunisti: čim bolj bo Kuba izolirana od Amerike, tem tesnejše jo bodo lahko navezali nase.

Naša dežela ima od Castrove neugnanosti zaenkrat samo politične koristi. Je dosti previdna, da jih noče pokončati z zdihoivanjem za izgubljenim premoženjem ameriških podjetnikov in podjetij. Bo že prišel čas, ko bo lahko uredila tudi to vprašanje. Ne da se tajiti, da je sedanja konferenca samo dvignila ameriški ugled v obeh delih našega kontinenta.

Treba pa je, da naša zunanja politika izkoristi ta uspeh in s primernim poudarkom priporoči več socialne politike v vsaki državi Latinske Amerike. Ako bo poudarek spremljan še od naših žrtev, uspeh verjetno ne bo izostal. Zato je dobro, da je naša federalna uprava že sedaj sklenila, da žrtvuje za socialno politiko v Latinski Ameriki prvih 600 milijonov dol. Akoravno bo o tem govorila šele v septembru posebna konferenca OAD v Bogoti v Kolumbiji, je vendar ta korak primerno vplival na države Latinske Amerike že na sedanji konferenci. Upajmo, da bo pomenil začetek nove politike naše dežele do Latinske Amerike, ki naj nam prinese več sreče in uspehov kot dosedanja, ki je temeljila samo na gospodarskih in vojaških nagibih.

BESEDA IZ NARODA

Naloga akademskega dijaštva slovenskega pokolenja

V današnjih časih se jasno kaže, v čem je največja naloga slovenskih Amerikancev. Vedno bolj lahko ugotovljamo, da slovenska društva in organizacije ostajajo pri družabnih prireditvah in da nam manjka resnega kulturnega dela. Družabne prireditve nikakor niso brez pomena in vsekakor razvedre delavca po trdem delu v tovarni, toda družabne prireditve same na sebi ne bodo dvignile kulturne ravni slovenskih Amerikancev in ne bodo prav nič do prinesle k afirmaciji slovenstva in njegove kulture v svetu. Mislim, da je prav zato največja dolžnost akademikov, da ne zdrknejo na raven družabnega kluba, ampak se resno zavzemajo za študij slovenistike.

Moj nasvete društvu S. A. V. A. bi bil v tem, da se sestanki za prihodnja leta reorganizirajo v tem smislu, da se poleg običnega zbora, ki se lahko skrajša, ves preostali čas enega dneva porabi za študijski dan, na katerega se lahko povabijo predavatelji različnih strok slovenistike slovenskega in neslovenskega pokolenja. Ta študijski dan naj bi se morda imenoval Slovenian Studies Conference, Slovenian Studies Workshop, Slovenian Studies Round Table ali kako podobno in bi obsegal predavanja s področja slovenistike. Mislim, da bi se na ta način najlaže pritegnili tudi starešine S. A. V. E., kakor tudi slovenski prijatelji akademikov in ameriški prijatelji Slovencev. Na teh predavanjih bi se seveda obravnavale stroke slovenistike na akademski višini in povabljeni bi bili samo predavatelji, ki se resno ukvarjajo s slovenistiko. Tak predavanje nam danes silno manjkajo in pravilno bi bilo, da bi se vršila enkrat letno. Prepričan sem, da bi taka predavanja razširila obzorje mladim slovenskim Amerikancem in nas vse skupaj pridobila za znanstveno delo o Slovenceh. Posebno lepo bi bilo, ako bi se dala ta predavanja potemtisniti, ker bi take knjige razširile slovensko ime po vodilnih ameriških univerzah in knjižnicah.

Vsak izmed nas prav dobro ve, da Slovenci v tej deželi nismo posebno dobro znani, ali pa smo znani ne po svojih intelektualnih sposobnostih, ampak po trdem delu svojih rok. Prav zato se redki zanimajo za slovensko kulturo in zgoštevino. Narod pa, ki v svetu ni poznan, je prav lahko preganjati v njegovi domovini, medtem ko nihče v Evropi ne more resno prega-

njati kulturno zrelih narodov v isti meri kot tiste, ki jih svet ne jemlje resno. Ako se preganjajo narodi, ki so v svetu znani po svojih kulturnih sposobnostih, ves kulturni svet obsoja preganjance, če pa se preganjajo mali narodi, ki v svetu niso poznani, se nihče ne zdrzne, ampak si misli v svoji nevednosti, da se pač mora nižja kultura umakniti višji. O umiku tako imenovane nižje slovenske kulture stalno govore Italijani v Trstu in velenemške skupine na Korškem. Ako mi v svobodni Ameriki ne bomo gojili slovenistike, bomo tem skupinam dajali orožje v roke proti Slovincem.

Slovenski narod doživlja v svoji domovini v 20. stoletju enega svojih najtrših obdobij zgodovine. Izginila je stara slovenska romantika, ki je temeljila na trdnih osnovah slovenskega kmeta, na tradiciji slovenskih običajev in verskega življenja slovenske vasi. Socialna struktura slovenskega človeka se je bistveno spremenila in je še vedno v stalnem razvoju proč od kmečke grude in njenih izročil, ki so izoblikovala slovensko duhovno rast. Narod v novih razmerah potrebuje novih spodbud, novega načina dela in nove afirmacije svoje kulture.

Slovenski narod je eden izmed najmanjših narodov Evrope. V dobi televizije, reakcijskih letal in modernega življenja ima vse naše življenje tendenco po izenačenju, po izbrisanju krajevnih posebnosti, če se hočemo tako izraziti. Tok življenja s svojimi gospodarskimi zahtevami izoblikuje novega slovenskega človeka, ki mu ne bo ostalo veliko od prejšnje tradicije in romantičnega opevanja rodne grude. Slovenski kmet, ki je v vseh prejšnjih stoletjih najlaže kljuboval ponemčenju in ki je bil še v najnovejših časih trdna opora veri, je postal manjšina narodnega življa že v jugoslovanskem delu Slovenije. Mladina, ki danes odrasča, bo vedno manj poznala ono trdo, a lepo življenje slovenske vasi, ki je nekoč bilo trden temelj vsemu slovenskemu življenju.

V narodnostnem oziru predstavlja ta odmik od kmečkega življenja stalne izgube posebnosti na Korškem in Primorskem. Tudi v samem jugoslovanskem delu Slovenije vsi poznamo Krklečevo zahtevo, da naj slovenski narod opusti "hohštaplersko" nadaljevanje svojega jezika. Nevarnosti, katerim smo izpostavljeni, so

danes vse večje, kot so bile v dobi ilirizma ali počasne germanizacije na Korškem. Danes se z radijem, televizijo in filmom mišljenje mladine spreminja še hitreje, posebno ker je mladina vedno manj navezana na starosvetnosti nekdaj idiličnega življenja slovenske vasi.

Kakor nam ta razvoj pravi, prav tako nam ta razvoj nudi vse polno novih možnosti. Vprašanje je samo, kako se bomo v teh novih razmerah, v katere je postavljen slovenski človek doma in v izseljenstvu, pravilno znašli. S spreminjanjem načina življenja se bo nujno spremenila tudi oblika kulturnega dela za Slovence. Nekdaj je zadostovala ljudska kultura in ljudska prosveta, ki je pri Slovenceh morala doseglja najvišjo stopnjo. Njej se moramo zahvaliti, da je do zadnje vasi prišla slovenska knjiga, da je znal sleherni slovenski človek pisati in brati, da je bil sleherni slovenski človek na primerni stopnji omike, ki je vsaj v poprečju presegala tudi večje narode sveta.

Na tem temelju lahko gradimo, ne moremo pa na teh postojankah ostati. Ta temelj je močan, toda je prešibek, da ga ne bi odnesli valovi, ako ne bomo ta temelj utrdili in na njem gradili dalje.

Moja beseda ni beseda napadov na nikogar, ampak beseda, ob kateri želim, da se vsakdo zamisli in premisli, kaj lahko naredimo. Tudi po razponu naših kril v Ameriki bo meril narod čilost svojih sil vsepovsod, tostran in onkraj oceana, ob Jadranu in ob Soči, ob Nadiži in do Tilmenta, od Dravi in Zilji, po Rožu in Pojuni, kakor tudi od Triglav do Gorjancev in premurskih kolnikov do Rabe.

V čem je naše poslanstvo v tem času sociološkega in kulturnega presnavljanja, v tej dobi ideoloških bojov in političnih prevratov, v dobi spreminjanja gospodarskih pogojev vseh Slovencev? Kaj lahko mi tukaj v Zedinjenih državah Amerike naredimo in v čem obstoje naše možnosti za delo?

Izseljenstvo je za vsak narod velika tragedija, pa naj gre za izseljenstvo iz gospodarskih razlogov ali za izseljenstvo iz verskih in političnih razlogov. Izseljenstvo samo na sebi je nesreča, udarec posebno izobražencu in izguba za celoto. Nam je Bog naklonil, da smo se rešili iz pekla druge svetovne vojne, rešili kot redni predstavniki izkrcavatelji v kraških jamah v svobodni kulturni svet. Ne zato, da bi tu uživali višjo ekonomsko stopnjo ameriškega človeka in pozabili na vse kulturne vezi, ampak zato, da izvršimo neko poslanstvo. In v čem je to naše poslanstvo, v čem je naša kulturna sila, ki je nastala iz poraza demokracije v Sloveniji? Veličina vsakega človeka in vsakega naroda je v tem, da najde v udarcih in porazih tiste dobre strani, na katerih lahko gradi, čeprav v drugačnih razmerah, nekaj pozitivnega. V tem je tudi naša veličina, ako se je bomo zavedli: če pa bomo ostali slepi in gluhi, za nas vse ne bo rešitve.

Čisto konkretna misel: Ne-koč smo v starih razmerah pisali o Slovenceh brošure na 16 straneh o narodnih vprašanjih v tujih jezikih, pa smo mislili, da smo rešili vsa vprašanja. Danes vidimo, da so drugi narodi napisali debele knjige o sebi, medtem ko smo mi spali. En sam pogled v ameriške knjižnice zadostuje, da vidimo, kako velika je naša revščina v tem ozirju. Ali

nas ni zato Bog poslal na ameriške univerze, da to uvidimo? Ali nismo zato ravno mi poklicani, da po velikih svetovnih knjižnicah razširimo knjige o Slovenceh? Ali nas ni Bog poklical, da v teh razmerah napišemo sami knjige o Slovenceh v svetovnih jezikih na način, kakor se v tej deželi pišejo znanstvene knjige. Naučili smo se tega po šolah, treba nam je vzeti samo nekaj časa vsak dan in treba nam je zbrati denarja v ta namen, pa bo dovršeno ogromno delo v korist Slovencev. Treba nam bo delati nekaj desetletij — vso našo življenjsko dobo — pa ne bodo več po knjižnicah o Trstu, Gorški, Beneški Sloveniji, Korški in jugoslovanski Sloveniji samo knjige, ki nimajo lepe besede o našem narodu, ampak bodo v njih tudi druge, dela naših lastnih misli, ki bodo v pravilni luči prikazale vse probleme Slovencev. V nekaj desetletjih lahko napišemo in lahko zberemo denar s pomočjo naših zavarovalnic in organizacij za take knjige. Kdo od resnih slovenskih Amerikancev nam pri tem ne bo pomagal? V času, ko se mečejo slovenske knjige na smetišča, bomo prosili zanje pri tistih, ki se zanje ne zanimajo. V času, ko se velike univerze zanimajo za slovenske narode, bomo tudi o Slovenceh lahko krojili mnenje, ki bo vredno kulturnega naroda.

Veliko dela nas čaka. Treba je še raziskovati slovenski (Dalje na 3. strani)

Poročilo o šentlovrenški zbirki

Euclid, O. — Izmed vseh nabirk, pri katerih sem sodeloval, je bila najbolj pestra nabirka za šentlovrensko cerkev. Ko je zaradi bolezni Rose Hrouda zašla nabirka v slepo ulico, sem moral jaz poprijeti. S pomočjo in nasveti prijateljev mi je bilo mogoče spraviti nabirko na tlakovano pot ter končno do uspeha.

Za eno izkušnjo sem bogatejši. Sleherni naš človek, ki se je izselil na tuje, nosi v svojem srcu tople spomine na svojo župno cerkev, kjer je dobil milost sv. krsta in preživel svojo mladost v neskaljeni sreči. Celo tisti, ki je v vrtincu svojega življenja pozabil zakaj živi in kaj je tu na zemlji njegov glavni cilj, govori spoštljivo o svoji župni cerkvi.

Kar zadovoljen sem bil, ker ni bilo med številnimi prošnjami za pomoč šentlovrenške. Pa so se tudi naši farani oglasili in niti malo nisem slutil, da bo žreb izbral mene za voditelja nabirke.

Iz življenjske skušnje vemo, da gotove osebe ponavljajo v razgovorih vedno ene in iste besede. O svojih doživljajih bi govorili kar brez prestanka. Take osebe nam niso simpatične, ampak odbijajoče. Ne bom trdil preveč, če rečem, da se uredništvo A.D. nahaja v takem položaju. Prošnje in zahvale, ki jih priobčujemo, so podobne druga drugi. Razlika je le v tem, da je bila za nas šentlovrenčane važna naša nabirka, za druge pa njihova. Prošnja pa nikakor ne bo bitni konec. Nek hudomušnej mi je dejal: "Vse tako izgleda, da so se vsi zvoniki v domovini pobesili, vse orgle utihnile ter da nobena cerkvena streha ne prenese več dežja! V tej šali je tudi zrno resnice, Ameriška Domovina pa s svojim ne ravno prijetnim delom deluje pri sleherni nabirki in nas povezuje v neko zaokroženo celoto, za kar naj ji bo od moje strani, kot nabiralcu za šentlovrensko cerkev, izrečena prisrčna zahvala. Hvala vsem, ki so na ta ali

oni način pripomogli, da je nabirka dosegla tako lep uspeh. Imen ne bom navajal, le preko enega ne morem iti. Ob začetku nabirke sem se obrnil na našo dolgoletno družinsko znancko Mrs. Mary Kotar, Forest City, Pa. Odgovorila mi je: "Akcijska, katero si začel, je plemenita! Ko sem se nahajala 1. 1956 v domovini, sem se vedno, kadar sem šla čez šentlovrenc bala, da se bo na stran viseči zvonik prekučil in Temenico. Skušala bom dobiti kaj darov, a ne pričakujem veliko, ker skoro vsi šentlovrenčani počivajo na far-nem pokopališču sv. Jožefa!"

Pred dvema leti sem se udeležil pogreba moje sestre Pepe. V spremstvu nečaka sem stopal od spomenika do spomenika ter čital imena pokojnih znancev in prijateljev ter si dejal sam pri sebi: Samo v domovini na šentlovrenskem pokopališču sniva spanje pravičnega več šentlovrenčanov kot na pokopališču v Forest City, Pa. To je bil razlog, da nisem od tam veliko darov pričakoval. V moje veliko presenečenje sem prejel iz Forest City, Pa., lepo vsoto. Še bolj sem bil iznenaden nad imeni darovalcev: Ignac Planinšek daroval \$10, njegovi pokojni starši so bili doma iz Velike Lake, p.d. Barčjakovi. Nato sledi ime njegove sestre in tako dalje. Torej otroci pokojnih šentlovrenčanov so tako velikodušno prispevali za cerkev, od koder so prišli njih starši in kateri vedo samo to, kar so jim starši lepega povedali. Vsa čast tako zavedni mladini, hvala pa tudi vsem drugim nabiralcem, posebno nabiralki Mrs. Mary Kotar in Amaliji Bečaj za lepe nasvete.

Imena darovalcev so sledeča: Sedaj že pokojna Mrs. Rose Hrouda \$50, Mr. in Mrs. Louis Jarem \$25, Po \$15: Mr. in Mrs. Louis Grden, Mr. in Mrs. Leo Kreševič. Po \$10 so darovali: Mr. in Mrs. Anton Bokal, Mr. Joseph Jevnikar, Mr. Louis Godec, Mrs. Frances Ilovor, Mr. in Mrs. Frank Kovačič. Po \$5 so darovali: Mrs. Frances Stegu, Mrs. Mary Hribar, Mrs. Ana Štefančič, Mr. in Mrs. Frank Jurečič, Mr. Jim Novak, Mr. in Mrs. Andrej Korošec, Mr. in Mrs. Frank Kovačič, Mr. Frank Jarem, Mrs. Mary Fortuna, Mr. Louis Kraus, Perry, Ohio, Mr. in Mrs. Ignacij Gliha (sedaj že pokojni). Po \$3 so darovali: Mrs. Mary Markelj, Mrs. Louis Sever. Po \$2: Mrs. Amalija Črnelič, Milwaukee, Wis., Mrs. Mary Erjavac, Mr. Anton Markovic, Mr. Jacob Resnik, Mr. in Mrs. Louis Ižanc, Mrs. Frances Skubic. Po \$1: Joseph Grmovšek, Mrs. Mary Knific.

Darovalci iz Forest City, Pa., so sledeči: Po \$10 so darovali: Ignac Planinšek. Po \$5: Mrs. Mary Rebernik, Mrs. Mary Kotar, Mrs. Mary Ostanek, Mr. Joseph Lavriha, Mrs. Ana Vrbajs. Po \$3: Mr. Albert Zidar. Po \$2: Mrs. Frances Medved, Mrs. Johana Matos, Mrs. Miklavčič, Mrs. Josephine Gerdine, Mrs. Jennie Planinšek, Mrs. Ana Kinsky, Mrs. Malka Bečaj, Mr. Ivan Oven. Po \$1: Mrs. Mimi Jagrič, Mrs. Mary Starič, Mrs. Rose Kotar, Miss Malka Bečaj, Mrs. Frances Lavriha, Mrs. Jerica Čebular, Mrs. Katarina Žigon, Mrs. Victoria Stepfke, Mrs. Mary Zagar, Mrs. Fany Novak, Mrs. Rose Trelec, Mrs. Mary Skubic, Mrs. Mary Pristavec, Mrs. Reza Gerdin, Mrs. Mary Nagode, Mrs. Tereza Moholik, Mrs. Fany Matirča.

Prav iz srca se zahvaljujem vsem, ki ste pripomogli, da se je nabrala tako lepa vsota za cerkev, ki nam je še vsem ljubša, kljub temu, da živimo daleč proč od nje in da jo mnogi izmed nas ne bomo nikoli več videli. Bog naj Vam bo plačnik!

Frank Kovačič

22294 Arms Ave.,

Euclid 23, Ohio

STRAŽNI OGNJI

21.

ljami so prišli. Alah il Al
Materam so trgali dojenčke
prsi. V imenu svojega boga
prelivali kri starcev in žena
so branile svoje otroke do z
njega. In so verjeli da s

Hodili so po poti krvi in
nja in verjeli, da hodijo po
zi, ki je Bogu všeč.

(Dalje prihodnjič)

KOLEDAR

*društvenih
prireditev*

22. — Oltarno društvo fare Maribor
rije Vnebovzete priredi druž-
žabni večer v šolski dvorani.

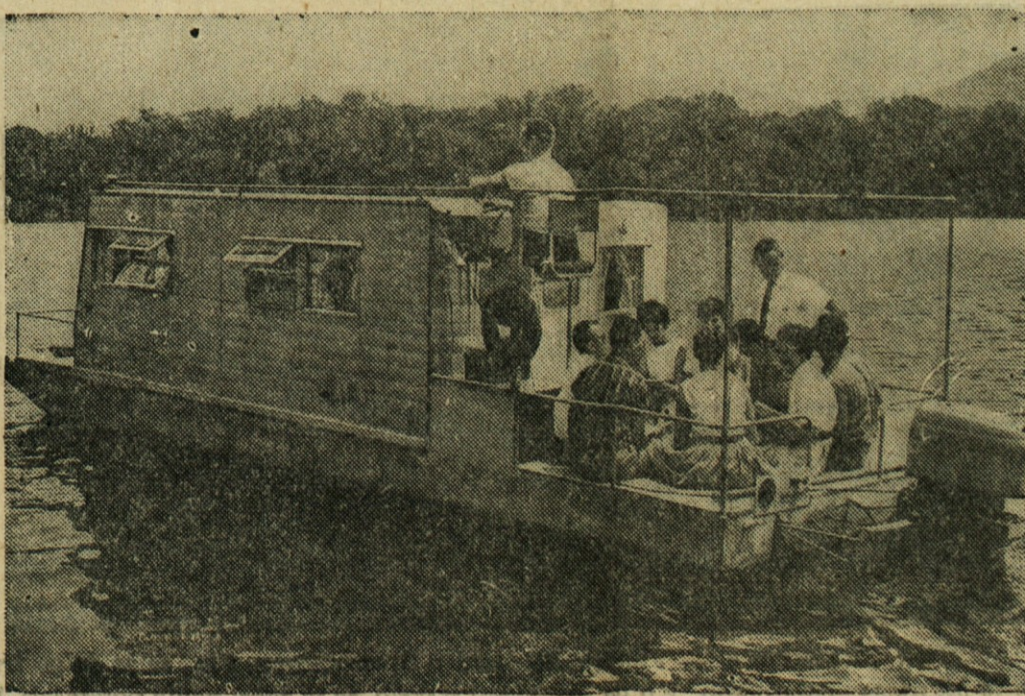
Poročilo Slovenskega zavelišča

ena
as,

ste-
ne
na-
”

SOLA NA VODI — Kadar je le prevroče, uporablja predavatelj Susquehanna University v Selingsgrove, Pa., za pouk predavalnico na rečni ladjici, kot kaže slika.

27. — Moški pevski zbor Slovan
poda Jesenski koncert v AJO
na Recher Ave. Pričetek ob
4. uri popoldne.

Rekel je, da je ameriška keta Saturn tako močna, lahko spravi na polet okoli kar dva potnika naenkrat. Brželi, da bi bil tudi sam med vimi potniki, ki bodo leteli li lune.

predsednik zvezne vlade S
nec Keita obrnil preko Gvi
na Družene narode za pos
Keitovo pismo je bilo naj
objavljeno v Moskvi. Sovje
časopisje in radio sta takoj

Ženske dobijo delo

MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St. (168

Moški dobijo delo

STEPHAN RAJKI
2206 Lee Rd.

MALI OGLASI

Stanovanje se odda
Odrasli, mirni družini, 5 lep

izve se na 6414 St. Clair Ave. (16

Hiša naprodaj
Zidana ranch hiša s 3 spalnicami, vzidana peč, preproge, garaz, rlinnik, aluminijaste strehe (avgust), ograja, ograjeno dvorišče zadaj. Asesmenti plačani, 150x200, blizu E. 305 St. Celotna cena \$21,000. Na 827 Pendley Road, 91701. (714) 4-4335.

Poizvedba
Mrs. Ana Kancir, roj. Žibec
iz Zagreba, išče svojega oč
Josephu Žibert, ki je nazad
bival na 1245 E. 55 St., Cle
land, O. Kdor bi vedel zanj, r
sporoči na Mato Zrinski, 10
E. 71 St., Cleveland, O., HE
2195.
—(16)

Hiša naprodaj
Na 1070 E. 69 St., EX 1-40
je naprodaj hiša s štirimi sp
nicami. (1

Sobe se odda
3 lepe sobe se odda v slov
ski naselbini blizu cerkve
Vida in bus linije. Kličite UT
2226.

Miklich Painting & Decorat
KE 1-3889 923 Nathaniel
 se priporoča za pleskanje hiš
 stanovanj. Brezplačna oceni
 stroškov. (1

Sobe se odda
Tri sobe in kopalnica se
dajo novoporočencem na 98
63 St. Kličite HI 2-4479.

Lastnik prodaja
V fari St. Jerome, lesena
s 3 spalnicami, moderna k
nja, privatno obrežje. Kl
KE 1-7998 za sestanek. (

Peči naprodaj
Dve na plin, ena segreje
sobe in ena 5 sob, žele
"Moore" znamke. Zmerna c
HE 1-2955.

ČE HOĆETE . . .
prodati ali kupiti posel
ali trgovino, obraite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
928 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmac
SLOVENSKA LEKARN
Prescriptions — Vitamin
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 6

Očetov greh

"Tiho in spat!" je velel oče; "nas vse to ne briga."

Marka je stala blede ko zid in se je oprijemala stene. Zamolklo je ponovila očetove besede: "Ne, nas vse to ne briga."

Marka in Luka, njena brata, bi bila rada še več kaj izvedela. Oče pa je presekala besedo, pomolčevala roko v kopolnik, pokropil otroke ter odkrevsal za njimi po stopnicah. Janez se ni mogel načuditi, počasi se je odpravil. Zefa pa je zaprla duri za njim. Marti je bila ta noč bridka in huda. Tako so se ji podile misli po glavi, da niti za trenutek ni mogla zaspati. Drugi dan dopoldne je imel Marka opravke pri kovaču; ko se je vrnil, je vedel vse potrditi, kar jim je Janez prejšnji večer povedal. Zdaj Marta nekaj dni ni šla iz hiše. Za en del se je hotela jezikom izogniti, za drugi del pa je željno čakala, da se oglasi Tevž. Ali čakala je zaman. Tevž je že zdavnaj zapustil kraj in dolino.

Ko je šla v nedeljo v cerkev, so se vsi ozirali zanje. Nihče pa ni mogel na njej kaj posebnega opaziti. Resna in zbrana je bila kakor druge mali in nobenega sledu ni bilo, da jo je kaj zbegalo. Podkrajčani so si to po svoji je razlagali; eni so dejali, da je strašno prevzetna, drugi so trdili, da ni mogoče, da bi bila s Tevžem kdaj kaj imela. Za nobenega fanta ji ni mar, najmanj še za Tevža.

Dolgo časa v Podkraju niso o ničemer drugim govorili kakor o Blazinkini, o Krištofu in o Dvornikovih. Zdaj se je sodba čisto obrnila. Vse je bilo proti Blazinkini, Tevž pa se jim je vedno bolj smilil. Marsikaka ženica in še posebno marsikatero dekle

je pretočilo kaj grenkih solz zaradi bridkosti, ki jih je Tevž pretrpel, da je svojo siročino skril.

Kakor so pripovedovali čevljarjevi, je prišel Tevž tisti večer po razpravi pozno po svoje reči, je plačal, kar je bil še dolžan, in je odjadril v noč. Teden dni na vrh, ko je bila ponovna in končna razprava, so ga Podkrajčani zadnjič videli.

Ko je stala konec novembra Blazinka pred sodniki, se je še enkrat prikazal. Iz Podkraja je prišlo ta dan mnogo ljudi pričevati, glavna priča pa je bil Tevž. Na sebi je imel novo, lepo obleko in tudi v obraz mu je bilo videti, da mu je dobro; le pogled mu je bil tako žalosten in plah. S sestrama in s krojačem je nekaj malega spregovoril, krojaču je tudi povedal, da je dobil čedno službo kot oskrbnik na posestvu graščaka Vitezovića. Po domačem kraju ni vprašal in po nikomer v Podkraju. Z drugimi se ni menil in je le na kratko odgovarjal, ako ga je kdo kaj vprašal. Le ko je proti Blazinkini pričeval, mu je bliskalo oko kakor nekoč, ko je še bil poveljnik strelske družine. Odločno in jasno je govoril. Blazinka je tajila in se otepala kakor mačka v vreči. Toda ni ji pomagalo; obsodili so jo na deset let ječe. Ko je čula obsodbo, je vsa pobesnela.

Tevž je v naglici še stisnil mojstru Krištofu nekaj v roko — bilo je onih tri sto dinarjev,

ki si jih je vzel na posodo — in je izginil, ne da bi se bil od koga poslovil.

Stirinajst dni potem je na Blazinovem zapel boben. Izkupili so toliko, da je tudi Tevž prišel do svojega. Ni ga bilo blizu, ampak je kar po sodnji prenesel svoj denar na kmete v Rovtah in tako poplačal svoj dolg.

V novi službi je imel dela čez glavo. S pridnostjo in poštenostjo si je kmalu pridobil graščaka. Čez dan ni imel kdaj misliti na to, kar je bilo; zvečer pa so se oglašali spomini. Ni jih in ni jih mogel odgnati. Večkrat so ga mučili še v sanjah in navadno se je vpletala vanje podoba Zvonikove Marte. Ne, tako to ni moglo ostati — pozabiti mora, mora, mora pozabiti in pokopati...

Okoli Božiča je bilo, ko je dobil pismo iz Podkraja. Že na ovitku je spoznal pisavo ženske roke. Razburjeno ga je odprl. Res! Marta mu je pisala.

Ljubi Tevž!

Mojster Močilnik mi je povedal za Tvoj naslov, in zdaj, ko sem ga izvedela, Ti moram pisati. Zelo rada bi se bila s Teboj pogovorila, ko bi bil le prišel. Vem, da sem Te hudo užalila, in zato Te ni več. Toda vsega nisem sama kriva. Ko bi mi bil Ti le malo zaupal in mi povedal, v kaki stiski si bil, gotovo ne bi bila nikomur besediče črhnila in bi Ti bila ostala ob strani z vsem srcem in z vso dušo. Ako misliš, da sem ponosna, se zelo motiš. Dejala sem, da

bi me moral bolje poznati. Nekaj na svojo čast pa mora vsako pošteno dekle dati; toda zaradi tega Ti nikoli ne bi bila zamerila kaj takega, čemur nisi sam nič kriv. Bilo, kar bilo, Tvoje dobro ime je brez madeža in občudujem Te, da se nobene žrtve nisi ustrašil in si bil tako zvest in pošten. Takega moča bi me ne bilo treba biti sram in mene nikoli sram ne bi bilo. Oče Te zdaj tudi čisto drugače sodijo. Večkrat rečejo, da si vreden vsega spoštovanja; svojemu očetu si bil dober sin — kakor mladi Tobija v sv. pismu, ali pa še bolj. Zato boš še srečen. Meni se v srce smiliš, ko pomislim, koliko si prestal in kako hudo Ti je bilo. To ni prava beseda. Verjemi mi, da bi Ti bila rada pomagala, da bi bil laže nosil. Najbolj me boli, da je tudi mene premočil videz in sem Te z besedami in vedenjem žalila. Moj Bog, slepa sem bila in ne vem drugega, kakor da Te za odpuščanje prosim. Za nič drugega Te ne prosim kakor le za to, da mi odpustiš. Beseda ki sem Ti jo dala, mi velja in nikoli ne bom drugega vzela. Pisati ne morem vsega, povedati pa bi Ti bila imela mnogo, mnogo. — Novega ni nič posebnega. Oče so bolehnji, zdravnik pa pravi, da ni kaj nevarnega. Da je Močilnik kupil nekaj travnikov od Blazinovega grunta in tisto hišo pri Mežnarju, to Ti bo že znano. Sin je pustil fincarško službo in je že dva meseca tu; zdaj mu bo oče v tej hiši uredil branjarijo. Večkrat je že bil pri nas in Te ima v časti. Meni se zdi čeden in pošten fant. — Zdaj pa ne vem več kaj. Pristržno Te prosim, odpiši mi. Če mi boš le to pisal, da mi odpuščaš, bom zadovoljna. O svojem pisanju nisem nikomur nič rekla; zato Ti ne morem nobenih drugih

gih pozdravov poslati kakor svoje.

Tvoja

Marta Zvonik.

Prvi hip je obšlo Tevža čustvo velikega veselja. Dobro mu je delo, da mu piše Marta tako prisrčno, posebno pa še, da ga imajo pri Zvonikovih v časti. Morda ga zdaj tudi drugi Podkrajčani drugače sodijo.

Toda nečesa je pogrešal v pismu. Prebral ga je drugič. Ne, niti besedice ni o ljubezni. Ali pa jo ima on še rad? O, še, še. Najsi se pamet še tako upira, srce ne neha vpiti: še, še, še! ... Tudi Marta ga ima rada. Čeprav tega ne pove, vendar diha iz vsake vrstice ljubezen. Toda: ali pisma ni sestavila zelo previdno? Ne, pisanje je jasno in odkritosrčno, kakršna je Marta sama. In črno na belem stoji, da nikoli ne bo vzela drugega. ... Res, nikoli drugega, ampak — njega tudi ne. Vedno si je želela na lepo Dvornikovo domačijo, in ko ji je pozneje o kakem manjšem gruntu govoril, ji ni bilo nič po volji. Zdaj je berač in s takim se noče za vse življenje zvezati. Tega ji pač ne more zameriti. Ali on kaj misli na ženitev z njo? Ne, resno ne več. Čeprav čisto lepo zasluži, bo še vendar dosti vode preteklo, da bo imel kaj pod palcem. Toliko ga je že izučilo, da čez noč ni mogoče obogateti. Prav zaradi tega, ker ima Marto rad, je ne sme priklepati na svojo revščino. Ne, nikakor ne! Ona pa to tudi spoznavlja in ne kaže želje, da bi se vzela. Čemu bi si potem razvnela ljubezen? Ne! Ljubezen brez zakona je bolezen; glavo omoti in srce zagre-

ni. Zanj ni časa, da bi po dekletu izkoprnel. Delati mora in vse sile napeti, da pride zopet do veljave. Trdna dekletja ljubezen tako ni.

To mu je tudi Marta pokazala. Kaj mu je storila gor v Suhem grabnu?! Ko se je spomnil, ga je zbolelo in navdalo z gorjupo bridkobo. Prijazno ji bo odpisal, vendar ji bo dal razumeti, da ne mara nobenih zvez več. Potem pa bo zadušil, kar mu v srcu gori, in jo bo pozabil. Da!

Kljub takim sklepom je segel zvečer v omaro po oni zlati križec, ki ga je od Martine verižice odtrgal, ga poljubil in se zatopil v misli na Marto. Drugo jutro ji je napisal odgovor:

Ljuba Marta!

Tvojega pisma sem bil zelo vesel. Po dolgem času je bila zame to prva vesela ura in bo bržkone tudi zadnja, ki mi je bila po Tebi namenjena. Da bi Te bil obiskal, tega si nisem več upal. Kajti, če si tudi pozabila na sramoto, ki se drži mojega i-

mena, jaz ne bi mogel brez sramu pred Te; berač sem in nič drugega nimam pričakati kakor to, da se preživim in s pridnim delom zopet pridobim izgubljenno dobro ime. Kakor sem iz Tvojega pisanja razbral, si tudi sama tako pametna in vse to uvidevaš. Da bi Ti jaz kaj zameril, tega se nikar ne boj; kajti jaz nimam Tebi nič več odpustiti kakor Ti meni; zato je najbolje, da se pobotava. Moja beseda, da nikoli druge ne vzamem, velja za vse moje življenje. Na ženitev sploh ne mislim in tudi misliti ne morem. Toda Tvoji sreči nočem biti na poti. Ako jo drugod najdeš, ne oziraj se name, ampak jo zagrabl! Ne bom Ti zameril. Pa prav me razumi! Pišem to le zaradi tega, ker mi je žal zate in nočem, da bi se zaradi tega odpovedala sreči. Meni si bila najljubše, kar sem na zemlji imel, in spomin nate mi bo vedno ljub, lep. Ne oziraj pa se name, temveč glej le nase! Najbrž se nikoli in nikjer ne bova več srečala; zato nima pomena, da si s pogostnim pisanjem otežujeva srce.

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRSIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1653 East 62 St. 17002 Lakeshore Blvd

Pokličite podnevi ali ponoči
HENDERSON 1-2088 KENMORE 1-6308
Moderno podjetje — Zmerne cene

V blag spomin
PETE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NEPOZABNEGA
SOPROGA, OČETA IN
BRATA

ANTONA
ZADNIKA

ki nas je za vedno zapustil
dne 29. avgusta 1955

V tih gomili pokojno zdaj spi,
sonce poletno na grob Ti zdaj
sije,
a v duhu pa vedno med nami
živi!

Na grob Tvoj bomo položili
rdečih vrtnic šopek lep,
to je dokaz ljubezni naše,
da je spomin nam na Te svet!

Počivaj v miru v hladnem grobu, predragi Ti in ljubljeni naš oče!

Tvoji žalujoči:

JENNIE ZADNIK, soproga
ANTON in VIKTOR, sinova

JENNIE FRANK, sestra

V stari domovini pa sestra FRANKA FRANK, snahe, vnuki
in več sorodnikov

Cleveland, Ohio, 29. avgusta 1960.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

Elderly retired school teacher desires a paid companion to live in. Light responsibilities. A pleasant home for a refined alert person. Prefer age 50 to 65. References. Faculty 3-7570. (167)

BUSINESS OPPORTUNITY

COACH LIGHT CLUB

Modern tavern and restaurant combination. In Prairieview. For sale by owner retiring. Phone NEWton 4-9632. (165)

HELP WANTED — FEMALE

Registered Nurses

Immediate openings — all shifts. Excellent Personnel Policies. Nurses' Residence.

LABORATORY TECHNICIAN — REGISTERED Permanent position. Located in pleasant community. Fully equipped 40-bed general hospital.

Please write, wire, apply or phone 181-182

St. John's Hospital

Vanderhoof, British Columbia, Canada. — Sister Priscilla Marie, Adm., or personnel in charge. (166)

HELP WANTED — FEMALE

CLERK-TYPISTS

for
ACCOUNTS RECEIVABLE
and
ACCOUNTING DEPARTMENT

Also a variety of openings for experienced office personnel. Good starting salary, opportunity for advancement, excellent company benefits, modern air-conditioned office, 5-day week.

CRestwood 2-3701

GENERAL BINDING CORP.

1101 Skokie Highway, Northbrook, Ill.
½ mile south of Route 68 (167)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

MT. PROSPECT—BY OWNER

Immediate Occupancy

3 yr. old face brk. ranch, 3 bedrooms, lge. kit, elec. range, re-frig., disposal, utility rm. with new comb. washer-dryer, gas ht., tile bath with vanity, crptg., drapes, comb. storms-screens, thermopane picture window, 1½ car Hines gar., paved driveway. Walk to shpg., grade and high schools. Asking \$21,000 for immediate sale. 517 N. Russell, OL 3-3614. (165)

BY OWNER — 5 rm. brk. Georgian. 2 bdrms. Att. brk. gar. Lge. back yard. Tile bath with shower. Fin. bsmt. Low taxes, priced at low \$16,900 for immediate sale. 2614 W. 101st St., Hilltop 5-5519. (165)

OAK PARK — 6 rm. res. Completely remod. Tile bath, knotty pine kit. with breakfast nook, dishwasher, playroom and shower in bsmt. New 2 car gar., drapes, cptg., gas ht. Low taxes. Low 20's. By owner. Village 8-4362. (165)

BELLWOOD — By Owner

1009 Bellwood. Sacrificing 2-4 room brick flats. Close to CTA-shopping. Linden 4-7067 or Linden 4-1346. (165)

LYONS — By owner. Expandable attic, 2 bdrms., sep. din. rm., ceramic bath, tiled kit., crab orchard firepl., gas ht., full bsmt., gar. with side dr., alum. s-s. 60x172 lot. Many trees. 1 block to school. \$23,500.— HI 7-4761. (165)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

FOR SALE BY OWNER — 1½ story frame, West of Cicero. 2 modern apts., 4 rooms, English bsmt. Rent \$80. 7 rooms plus heated enclosed back porch. Newly decorated. Gas ht. Must see to appreciate. \$16,250. Mansfield 6-5746. (165)

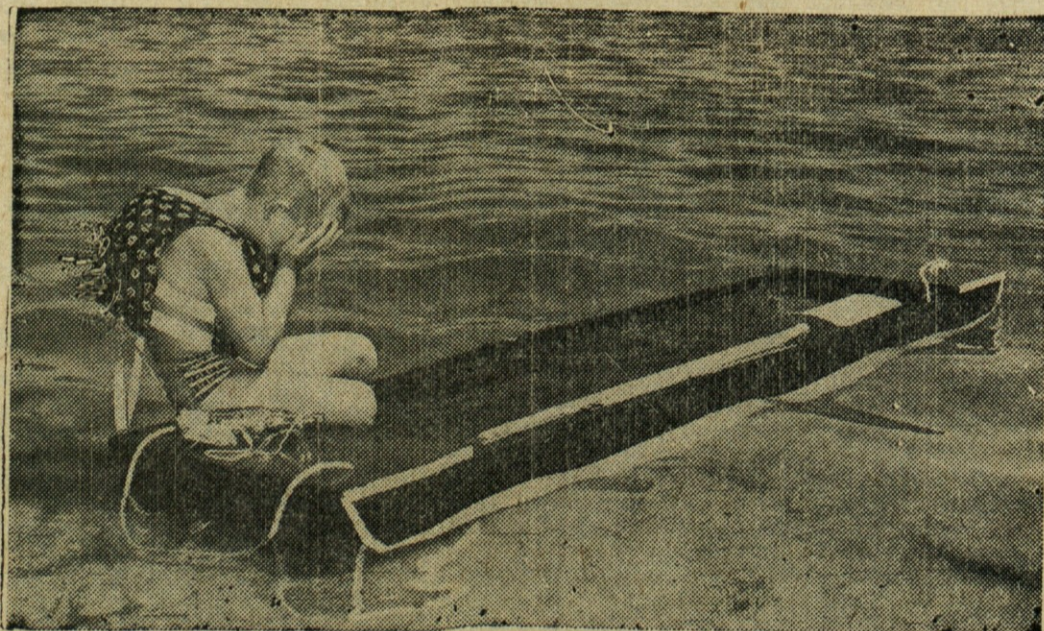
BROADVIEW — 7 room, 3 bdrms., 2 story brick. Large liv. rm. Wood-burning firepl. W-w crptg. Large knotty pine sun porch. 1½ car gar. Gas heat. Yard, trees, shrubs. Full bsmt. Owner. FI 5-2189. (166)

AUSTIN — By owner. 5 lge. rms. 1st, 3 rms. 2nd. In-law set-up. Lge. bñch cab. kit., mod. bath, extra lge. lot, oil ht., 220 line, gas. Many extras. Full bsmt. Very low 20's. CO 1-2531. (167)

ELMWOOD PARK — By owner. 7 rm. brk. on wooded lot. Gas ht. Sprinkling system. 2 car gar. Will consider renting furnished with option to buy. FO 9-6136. (168)

PARK RIDGE — 7 rm. brk., 1 story, full bsmt., 2 baths. Rec. rm. Jalousie porch. Mod. kit. Park Ridge's most attr. str. Nr. schls., churches, shopp. Best transp. Priced in mid 30's 235 Berry Pkwy. Call owner for appt. TA 3-6452. (167)

PARK RIDGE. THIS IS IT! By owner. 9 rm. brick, 4 bdrms. 1½ bath. On 161x175 feet. Lot on lake. Full plastered basement. TA 3-7585. (167)

ZALOSTEN TRENUTEK — Jimmy Buzzard v Brandentonu, Fla., se je dolgo trudil, predno je bil njegov čoln gotov. Ko ga je porinil v vodo, se je začel naglo potapljati. Fantič je pozabil trdno zamazati, oziroma zaliti razpoke in vrzeli med deskami.

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dosele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžgalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

ROKA PRAVICE — Na poslopju jetnišnice v Hannoverju na Nemškem imajo na strehi vetrokaz, ki naj opozarja prebivalce, da se zločin ne izplača, ker je roka pravice vedno na mestu in — trda!